

Kultūras ministrija

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības
programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

Radošā apvienība jauniešiem

TREPES

Kopsavilkums

par Latvijas romu jauniešu praktiskās
darbnīcas „SĀRE KHETENE 2020”
rezultātiem, iekļaujot ieteikumus romu
jauniešu līdzdalības veicināšanai

Ilze Norvaiša un Ramona Liepiņa
2020. gada 22. jūlijā

Vispārīgā informācija

Projekta „Latvijas romu platforma IV” (turpmāk – projekts) ietvaros tika izstrādāts ziņojums par Latvijas romu jauniešu praktiskās darbnīcas „SĀRE KHETENE 2020” rezultātiem, iekļaujot ieteikumus romu jauniešu līdzdalības veicināšanai.

Praktiskā darbnīca notika: 2020. gada no 14.jūlija līdz 16.jūlijam.

Praktiskās darbnīcas norises vieta: Rīgā, viesu namā „Dubultmuiža”, (adrese: Rātsupītes ielā 10, Kleistos) <http://dubultmuiza.lv/>

Darbnīcā piedalījās 10 romu jaunieši no Latvijas vecumā no 16-25 gadiem no Jelgavas, Olaines, Jūrmalas, un Rīgas, 5 latviešu un indiešu jaunieši no nevalstiskajām organizācijām vecumā no 15 līdz 25 gadiem, 4 romu jaunieši no Igaunijas, 3 jaunieši no Lietuvas. Darbnīcās piedalījās pārstāvji no nevalstiskās organizācijas (turpmāk – NVO) „Piedzīvojuma Gars”, Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras pārstāvji, muzikālā ansamblis „AME ROMA” dalībnieks (ģitārists), biedrības “Romu Kultūras Centrs” pārstāvji, pieci brīvprātīgie no NVO „Radošā apvienība jauniešiem „TREPES”” un Eiropas Solidaritātes Korpusa Solidaritātes projekta „WE ARE ONE” jauniešu komanda.

Darbnīcas mērķis bija *stiprināt romu jauniešu kapacitāti, veicināt jauniešu sadarbības un komunikāciju prasmju attīstību, informēt jauniešus par līdzdalības iespējām dažādās atbalsta programmās Latvijā un Eiropas Savienībā.*

Darbnīcas programma (skatīt 1.pielikumu) ietvēra neformālās izglītības un brīvā laika pavadīšanas aktivitātes – kreklu batikas darbnīca, kopgleznas darbnīca, draudzības rokassprādžu darbnīca, „Talantu šova” organizēšana, Zumbas un citu sporta aktivitāšu organizēšana, indiešu deju meistarklase, kebaba gatavošanas meistarklase, pasākuma himnas komponēšana un apguve. Aktivitātes tika izvēlētas un piemērotas ar mērķi veicināt jauniešu savstarpējo sadarbību, starpkultūru komunikāciju, maksimāli deleģējot aktivitāšu organizēšanu un realizēšanu pašiem jauniešiem, dodot iespēju pilnveidot organizatoriskās, plānošanas un vadīšanas prasmes.

Neformālās izglītības aktivitātes ietvēra arī informācijas apguvi par Latvijas un Eiropas Savienības programmām jauniešiem, kas veicinās nākotnes sadarbību starptautiskā līmenī, kā arī informatīvu un praktisku ieskatu reālas nevalstiskās organizācijas darbībā un reāla jauniešu projekta organizēšanā un īstenošanā.

Darbnīcas tika plānotas un vadītas tā, lai maksimāli dotu iespēju romu un citu tautu jauniešiem dalīties savās prasmēs un talantos, nododot tās pārējiem dalībniekiem. Vairums darbnīcu bija pašu jauniešu plānotas, organizētas un vadītas, izmantojot organizatoru sniegto atbalstu un iedrošinājumu.

Darbnīcas norises apraksts

Iepazīšanās un saliedēšanās diena (14.07.2020.)

Pirmās dienas mērķis ir saliedēt pasākuma dalībniekus un ļaut vienam otru iepazīt, izmantojot neformālo vidi un neformālas metodes. Tiek ņemts vērā, ka komanda ir multikulturāla un arī starptautiska, tāpēc iepazīšanās un saliedēšanās iekļauj arī vides iepazīšanu, romiem un latviešiem svarīgu un nozīmīgu vietu apskati. Gan iepazīšanās dienā, gan turpmākajās pasākuma dienās tiek izmantotas vairākas valodas – latviešu, krievu, angļu un romu valodas.

Tikšanās NVO

Jaunieši no visām dalībvalstīm tiekas NVO „Radošā apvienība jauniešiem „TREPES”” telpās (Turgeņeva iela 15, Rīgā), lai iepazītos ar NVO darbību reālajā dzīvē. Notiek neformālas iepazīšanās un saliedēšanās aktivitātes (spēle „Tell Your Story”, spēle „Atceries manu vārdu”, kopīgu brokastu gatavošana un brokastošana). Aktivitātes mērķis ir parādīt jauniešiem, kā NVO darbojas reālajā dzīvē (jauniešu iekārtotas telpas, vide u.c. aspekti), laužot aizspriedumus par NVO darbu.

Biedrības “Romu Kultūras Centrs” un Čigānu Vēstures un Mākslas muzeja apmeklējums, kā arī fotografēšanās pie Brīvības pieminekļa

Pēc iepazīšanās aktivitātēm, jaunieši kopīgi dodas uz Brīvības pieminekli, kas ir viens no svarīgākajiem valsts simboliem, un tālāk uz biedrību “Romu Kultūras Centrs” un Čigānu Vēstures un Mākslas muzeju (Doma Laukums 8a), kur jauniešus uzņem Starptautiskās Romu apvienības vadītājs Normunds Rudēvičs, diskutējot ar dalībniekiem par romu vēsturi, par romu dzīvi mūsdienās un tās uzlabošanas iespējām. Jauniešus uzrunāja tādi diskusiju temati kā romu dzīves kvalitātes uzlabošanas iespējas, iespēja saredzēt sevi kā romu dzīves kvalitātes ietekmētājus un uzlabotājus.

Došanās uz notikuma vietu – noteikumi un saliedēšanās

Dalībnieki dodas uz aktivitāšu norises vietu (viesu nams „Dubultmuiža”). Lai vecinātu jauniešu starpkultūru sadarbību un iesaisti pasākuma aktivitātēs, dalībnieki tiek sadalīti komandās, kurās darbojas turpmāko pasākuma laiku. Darbnīcu vadītāji aicina dalībniekus izstrādāt savus iekšējās kārtības noteikumus, kas kopīgi tiek pieņemti. Kā galvenās vērtības jaunieši izvirza savstarpēju cieņu vienam pret otru, aktīvu līdzdalību, cieņu pret pasākuma viesiem un vienam otru uzraudzīšanu. Darbnīcas vadītāji iepazīstina jauniešus ar darbnīcas mērķi, uzdevumiem un aktivitāšu programmu, kā arī ar iekšējās kārtības noteikumiem.

Slepenie draudziņi

Lai vecinātu dalībnieku savstarpējo draudzību, tiek atklāta spēle „Slepenie draudziņi”, kuras mērķis ir visu darbnīcu garumā ļaut dalībniekiem vienam otru uzmundrināt, motivēt un iepriecināt (katram savu izlozēto slepeno draugu).

Oficiālā darbnīcas atklāšana

Oficiāli paziņots par darbnīcas atklāšanu un laukumā tiek pacelts nacionālais romu karogs. Pirms karoga svinīgās pacelšanas, dalībniekus uzrunā LR Kultūras ministrijas pārstāvis Deniss Kretalovs, iedrošinot jauniešus būt aktīviem un izmantot iespēju apgūt jaunu informāciju un prasmes.

Muzikālā darbnīca

Pasākumu ar pirmo darbnīcu atklāj romu jaunieze Agnese Korvstileva, kura ir ieguvusi augstāko muzikālo izglītību un pasākuma ietvaros bija sakomponējusi dziesmu, kas jauniešiem tika iemācīta. A.Korvstileva pielieto dažādas muzikālās metodes, lai veicinātu jauniešu dziedāt prasmi. Darbnīcas rezultātā jaunieši ir apguvuši iedziedāšanās metodes un iemācījušies dziesmu, kas tika dziedāta dažādos darbnīcu mirkļos (rīta aplī, talantu šovā, darbnīcu noslēgumā). Dziesma kļūst par pasākuma himnu, kas saliedē dalībniekus trīs dienu garumā.

Neformālās mācīšanās diena (15.07.2020.)

Dienas mērķis ir apgūt informāciju par jauniešiem pieejamām iespējām Latvijā un Eiropas Savienībā, to izmantošanu un praktiskās realizācijas niansēm, kā arī apgūt tādas prasmes kā plānošana, organizēšana un vadīšana, pašiem jauniešiem viens otram mācot un nododot dažādas radošās prasmes.

Jaunieši dienu iesāk ar sportiskām aktivitātēm, sagatavojoties turpmākai dienas gaitai. Romu tautības jaunietis Tahirs Putraševics vada sporta vingrinājumu meistarklasi, savukārt brīvprātīgā Sanija Norvaiša vada Zumbas nodarbību.

Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras (JSPA) nodarbība par ES iespējām jauniešiem

JSPA speciālistes Diāna Bišofe un Sintija Ludborža ir sagatavojušas vairākus praktiskus uzdevumus, kas palīdz jauniešiem labāk apgūt viņiem pieejamās iespējas (Eiropas Solidaritātes Korpus, Erasmus+ jauniešu apmaiņas projekti u.c.).

Praktiskā uzdevumā jaunieši apgūst projekta cikla posmus (no plānošanas līdz pat noslēgumam). Jauniešu uzdevums bija ģenerēt dažādas idejas, ko viņi vēlētos risināt, atbilstoši piesaistot ES sniegtās iespējas jauniešiem. Piemēram, brīvā laika aktivitātes jauniešiem, ko var risināt ar Eiropas Solidaritātes korpusa Solidaritātes projekta iespējām. Jaunieši darbnīcu laikā diskutē par sekojošiem jautājumiem:

- Kādi ir projekta posmi?
- Kādas ir problēmas un vajadzības romu kopienām Latvijā, Igaunijā un Lietuvā? Notiek diskusija par situācijas atšķirībām Baltijas valstīs, īpaši politikas un sociālajā jomā. Jaunieši bieži saskaras ar dažādām specifiskām problēmām, piemēram, romu laulības agrā vecumā, nabadzība u.c.

Kopsavilkums

- Kas jaunietim ir jādara, lai sāktu savu projektu, un attīstīt sadarbību ar nevalstisko organizāciju.

Katrs dalībnieks no JSPA saņēma Erasmus+ un Eiropas Solidaritātes korpusa suvenīrus un informatīvos materiālus (auduma maisiņš, ūdens pudele, spēle „Domino” un informatīvi bukleti).

Eiropas Solidaritātes korpusa Solidaritātes projekta „WE ARE ONE” projekta komandas prezentācija

Projekta „WE ARE ONE” jauniešu komanda prezentē sevis izstrādāto un īstenoto projektu, kura mērķis ir veicināt solidaritāti un iecietību starp dažādu reliģiju un tautu jauniešiem, caur izglītību un dažādām radošām aktivitātēm un diskusijām. Komandas sastāvā ir jaunieši no dažādām kultūrām, kuri, kopā darbojoties, ir saskārušies ne tikai ar projekta cikla dažādiem posmiem, bet arī ar dažādām grūtībām. Jaunieši dalībniekiem stāsta par saviem mērķiem, par projektā veiktajām aktivitātēm un arī izaicinājumiem, ar kuriem jaunieši var saskarties.

Prezentācija dod ieskatu un informāciju par sekojošiem jautājumiem:

- Kā jaunietis var savu ideju pārvērst projektā?
- Kāds ir projekta finansējums un kā plānot tā izlietojumu realitātē?
- Kādas aktivitātes ir jāveic, cik stingri pie tām ir jāpieturas?
- Kā un kur saņemt atbalstu, nonākot grūtībās?
- Cik ilgi notiek projekts, cik biežas ir aktivitātes?
- Kā notiek sadarbība un kādas ir iesaistītās puses?

Diskusijā piedalījās arī JSPA speciālisti, kas informēja, ka arī Baltijas valstu jauniešiem ir iespējas izmantot Eiropas Solidaritātes korpusa iespējas, rakstot līdzīgus projektus, tāpēc informācija un praktiskie padomi bija vērtīgi visiem darbnīcu dalībniekiem.

Erasmus + jauniešu apmaiņas projekta ideju izstrāde

Ņemot vērā JSPA un projekta „WE ARE ONE” komandas sniegto informāciju un līdzdalību darbnīcās, kā arī to, ka dalībnieku sastāvs ir starptautisks, jauniešu uzdevums bija izvēlēties sev interesējošu tēmu (tēmas tika iepriekš sagatavotas, lai dalībniekiem būtu vieglāk sadalīties grupās pēc interesēm) un izstrādāt vienas dienas plānu potenciālam jauniešu apmaiņas projektam.

Jaunieši izvēlas sekojošas tēmas: dzīvnieku aizsardzība un brīvprātīgā darbs, kultūru dažādība un sports. Izstrādājot vienas dienas plānu, jaunieši ņem vērā gan dienas gaitā apgūto informāciju par projekta posmiem, gan darbnīcās apgūto un pieredzēto.

- **Dzīvniekus aizsardzības un brīvprātīgā darba iniciatīva:** tiek izveidota sociālā akcija, lai savāktu ziedojumus dzīvnieku patversmēm. Notiek iepazīšanās ar patversmes darbu, kā ar iespējamo sociālo uzņēmējdarbību. Tiek veikts brīvprātīgā darbs (palīdzības darbi) un suņu izvešana pastaigās.
- **Sporta iniciatīva:** tiek mācīti dažādi sporta veidi (volejbols), nododot arī teorētiskās zināšanas par aktīvu dzīvesveidu un sporta veidu niansēm.
- **Kultūru dažādības iniciatīva:** jaunieši izvirza *dažādību* kā vērtību, notiek dažādu kultūru ēdienu gatavošanas apguve (īpaši uzsverot romu kultūras ēdienus), dzejas lasīšana un pārvēršana dažādos vizuālās mākslas darbos. Jauniešiem izdevās izdomāt plašu programmu, kuras īstenošanai būtu, nepieciešams divu dienu darbs.

Starpkultūru sadarbības radošās darbnīcas.

Kreklu batikas darbnīca

Darbnīcu vadīja projekta „WE ARE ONE” komandas līdere Madara Plūme. Darbnīcas laikā jaunieši apguva batikšanas tehniku, kas ir niansēta un prasa pacietību. Izmantojot pieejamos resursus (balts kreklis, krāsas, striķis u.c.) un dažādas batikšanas metodes, jauniešiem bija jāizveido unikāls T-krekls. Vairums no dalībniekiem par batikšanu nebija dzirdējuši, un tā ir prasme, ko viņi apguva pirmo reizi, atzīstot, ka iegūtās zināšanas un prasmes izmantos arī savā tālākā darbībā.

Kopsavilkums

Draudzības rokassprādžu darbnīca

Darbnīcu vadīja brīvprātīgā un projekta „WE ARE ONE” komandas dalībniece Agnese Blūmenflede. Darbnīcas laikā jaunieši varēja atklāt savu radošo potenciālu un, izmantojot vairākas rotu darināšanas tehnikas, izveidot dažādas rotas. Darbnīcas laikā dalībnieki ieguva ne tikai jaunas prasmes, bet arī iespēju sagatavot dāvanīgas saviem slepenajiem draudziņiem un viens otru iepriecināt.

Kopgleznas veidošana

Darbnīcu vadīja projekta „WE ARE ONE” komandas dalībniece Khushi Malhotra. Idejas pamatā bija kultūru apmaiņa, jo katrs dalībnieks tika aicināts gleznā izmantot savas kultūras būtiskākos un skaistākos simbolus un krāsas, gleznai simbolizējot kultūru dažādību un vienotību.

Indiešu dejas „Bhangra Dance” meistarklase

Darbnīcu vadīja Khushi Malhotra un Sanija Norvaiša. Meistarklases laikā visi dalībnieki apguva indiešu deju, ko palīdzēja apgūt gan indiete, gan latviete. Deja saliedēja dalībniekus un palīdzēja atbrīvoties un apgūt tādus kultūras dažādības aspektus, kā dejas un kustība.

Indiešu kebaba gatavošanas darbnīca

Darbnīcu vadīja projekta „WE ARE ONE” komandas dalībnieks Adithian Padmaraj, jauniešis no Indijas. Jau darbnīcas sagatavošanās posmā tika novērota starpkultūru sadarbība, jo darbnīcas vadītājam brīvprātīgi pievienojās gan romu jaunieši, gan latviešu jaunieši, gan jaunieši no Lietuvas un Igaunijas. Darbnīcas laikā jaunieši apguva kebaba

Kopsavilkums

gatavošanas prasmes, tā vēsturi un ēšanas tradīcijas Indijā. Gatavojot kebabu, jaunieši sadarbojās, lai viens otram palīdzētu uzdevumu paveikt.

Radošās starpkultūru darbnīcas, kuru laikā jaunieši mācīja jauniešus, veicināja tādu prasmju apguvi un pilnveidi kā aktivitātes plānošana, organizēšana un vadīšana. Jauniešiem bija iespēja parādīt savus talantus un prasmes, tos mācot citiem. Darbnīcu mērķis bija veidot starpkultūru komunikāciju un sadarbību starp dalībniekiem, pašiem uzņemoties atbildību par visu aktivitāšu norisi.

Vakara „Talantu Šovs”

Dalībnieku uzdevums bija iekārtot pasākuma skatuvi, kas iekļāva, gan dekorāciju veidošanu, izmantojot pieejamos un iepriekš sagatavotos resursus, gan skaņas tehnikas uzstādīšanu, gan šova skatītāju vietu iekārtošanu. Dalībniekiem par šovu tika izstāstīts, iepazīstinot viņus ar pasākuma programmu darbnīcu pirmajā dienā, uzdodot katrai komandai sagatavot vismaz divus priekšnesumus. Rezultātā, jaunieši gan individuāli, gan apvienojoties dažādās komandās, rādīja savus talantus. Jaunieši paši izvēlējās veidot starpkultūru komandas – romu jaunieši ar latviešiem, indiešu jaunieši ar latviešiem, romu jaunieši no Igaunijas un Lietuvas kopā ar latviešiem. Talantu šova neformālā atmosfēra un šovam piesaistītā žūrija iedrošināja jauniešus atvērties un rādīt pat vairākus priekšnesumus. Talantu šovs ir iespēja ne tikai izpaust savu talantu un radošo potenciālu, bet arī parādīt savas sadarbības prasmes, iedrošināt vienam otru, kā arī saņemt motivējošus un iedvesmojošus vārdus un ieteikumus no žūrijas.

Iedvesmas un motivācijas diena (16.07.2020.)

Dienas mērķis ir jauniešus iedvesmot un motivēt, piesaistot dažādas interesantas un iedvesmojošas personības, kuras spēj iedvesmot un motivēt gan ar savu dzīvesstāstu, gan ar saviem talantiem un prasmēm.

Kopsavilkums

Jaunieši dienu iesāk ar sportiskām aktivitātēm, sagatavojoties turpmākai dienas gaitai. Romu tautības jauniešs Tahirs Putraševics vada sporta vingrinājumu meistarklasi (spēka un veiklības vingrinājumi ar sporta inventāru), savukārt brīvprātīgā Sanija Norvaiša vada Zumbas nodarbību.

Jauniešu biedrības „Piedzīvojuma Gars” pārstāvja Ata Ķeņģa iedvesmas nodarbība

Jauniešu biedrības „Piedzīvojuma Gars” pārstāvis Atis Ķeņģis dalījās ar personīgo pieredzi sevis meklējumos. Dalībniekus visvairāk ieinteresēja, kā aktīvists iedvesmojās izveidot pats savu biedrību, kur realizēt savas idejas, kas tajā mirklī likās utopiskas. A.Ķeņģis ar savu stāstu parādīja, ka pats ir bijis jauniešu vecumā tikai ar idejām un sapņiem, ko grūti iedomāties kā realitāti. Pēc iedvesmojošās diskusijas, A.Ķeņģis kopā ar dalībniekiem dodas ārā, lai spēlētu dažādas sadarbības spēles, kas jauniešus atraisa, atbrīvo un ļauj pilnveidot savas sadarbības prasmes.

Romu muzikālās apvienības “AME ROMA” ģitārista Andreja Okša nodarbība

Pie dalībniekiem viesojās romu ģitārspēles lietpratējs, mūziķis un ansambļa “AME ROMA” dalībnieks Andrejs Oksis, kurš pasākuma dalībniekiem praktiski demonstrēja savas ģitārspēles prasmes, spēlējot gan romu tautai pazīstamas melodijas, gan pasaules mūzikas meistardarbus. Jaunieši uzdeva jautājumus gan par muzikanta muzikālās karjeras gaitām, gan par ģitāru un tās spēli. Lai iedvesmotu jauniešus sadarboties un parādīt savus talantus, A.Oksis savā nodarbībā interaktīvi iesaistīja arī dalībniekus. Notika sadziedāšanās un saspēle gan ar dalībniekiem no Igaunijas, no Lietuvas un Latvijas, īpaši ar romu jauniešiem. Nodarbības rezultātā veidojas vairākas sadarbības starp pasākuma dalībniekiem un mākslinieku. Romu dalībniece no Igaunijas uzrunā muzikantu iesaistīties arī Igaunijas romu jauniešu iedvesmošanā, aicinot viesoties Igaunijā un vadīt tur savas

Kopsavilkums

meistarklases. Savukārt muzikāli talantīga romu jauniešu no Latvijas iedvesmoja A.Oksi uzsākt sadarbību arī Latvijā, parādot, ka starp pieredzējušiem māksliniekiem un jauniešiem var veidoties sadarbības potenciāls.

Spēles „Slepenie draudziņi” noslēgums

Visu trīs dienu garumā pasākuma dalībnieki viens otru slepeni iepriecināja, atstājot dažādus patīkamus pārsteigumus dalībnieku iepriekš sagatavotajās pasta kastītēs. Noslēgumā dalībnieki viens otram atklāj sevi kā slepeno draudziņu, publiski, sakot paldies par saņemtajiem pārsteigumiem un radītājām emocijām trīs dienu garumā. Katram dalībniekam iepriekš tika sagatavota noslēguma dāvana, ko pasniegt, sevi atklājot. Noslēgums rada daudz patīkamu emociju un pārsteigumu un nostiprina jau starp dalībniekiem izveidojušos draudzību.

Darbības noslēgums, apliecinājumu izsniegšana un svinīgā karoga nolaišana

Kultūras ministrijas pārstāvis un NVO „Radošā apvienība jauniešiem „TREPES”” vadītāja katram pasākuma dalībniekam pasniedz apliecinājumu par līdzdalību darbībā „SĀRE KHETENE-2020” un uzrunā jauniešus ar pateicības un iedvesmas vārdiem, aicinot dalībniekus turpināt līdzdarboties, būt aktīviem un sekot līdzi turpmākajiem notikumiem vietnes www.facebook.com lapā „Latvijas romu jauniešu interešu grupa „SĀRE KHETENE””. <https://www.facebook.com/groups/400346217233410>.

Skatot romu tautas himnai, tiek nolaists romu karogs.

Darbnīcas rezultāti un ieteikumi romu jauniešu līdzdalības veicināšanai

Kā atzina jaunieši no Latvijas, Lietuvas un Igaunijas, praktiska prasmju apgūšana ļauj vienam otru labāk iepazīt un atbrīvo radošo potenciālu. Mācīties darot, ir būtiska metode, kas ļauj mijiedarboties tādām prasmēm, kā komunikācija, sadarbība, pacietība, vērība un citām. Dalībniekiem tā ir iespēja arī parādīt savu kultūru dažādību, ko jaunieši atzina par svarīgu iespēju. Jaunieši novērtēja prasmju apguves interaktīvo formātu, kas motivēja un iedvesmoja līdzdarboties.

Pasākuma dalībnieku atziņas un ieteikumi:

- Turpināt organizēt praktiskās darbnīcas „SĀRE KHETENE”, veidojot dažādu kultūru dalībnieku sastāvu (gan starpvalstu, gan starpkultūru kontekstā), ko paši jaunieši atzina par veiksmīgu modeli.
- Jaunieši ierosina veidot vecuma ziņā līdzvērtīgāku dalībnieku sastāvu, lai starp dalībniekiem būtu vairāk kopīgu interešu. Piemēram, iespējama jauniešu apmaiņas projekts var būt ar dalībniekiem vecumā līdz 20 gadiem (iekļaujot nepilngadīgos) vai tikai pilngadīgi jaunieši līdz 25 gadiem.
- Jaunieši vēlas sadarboties ar biedrību „Radošā apvienība jauniešiem TREPES”, lai realizētu pasākumā iesāktās idejas un iniciatīvas. Aktīvie darbnīcas romu jaunieši plāno tikties ar biedrību 2020. gada septembra sākumā, lai apspriestu potenciālā starpvalstu sadarbības un apmaiņas projekta saturu par kādu no pasākuma laikā attīstītajām idejām (projekta iesniegšanas datums projekta konkursam ir 01.10.2020). Jaunieši vēlas īstenot iniciatīvas, lai palīdzētu saglabāt kultūru mantojumu, izmantojot modernas neformālās metodes (piemēram, dzejas savienojums ar dažādām vizualizēšanas metodēm).
- Jaunieši rosina pārdomāt gan praktisko darbnīcu organizēšanas laiku, gan arī nākotnes aktivitāšu organizēšanas laiku, lai maksimāli veicinātu romu jauniešu iesaisti. Romu jauniešiem problemātisks laiks ir darba dienas, īpaši vasarās, ko jaunieši aizpilda ar nodarbinātību. Vislabākais laiks tiek ieteikts brīvdienās.
- Kā vienu no radošajām aktivitātēm, kas, spētu iedrošināt iesaistīties visus pasākuma dalībniekus vakara talantu parādīšanas daļā, jaunieši iesaka organizēt karaoke vakaru (daļa no talantu šova), saglabājot iespēju talantus rādīt arī citos formātos.
- Lai veicinātu romu jauniešu piederību sabiedrībai, nepieciešams veicināt viņu iesaisti brīvprātīgajā darbā, ko paši jaunieši atzīst kā interesantu līdzdalības formu (kas atspoguļojas viņu projektu idejās).

Kopsavilkums

- Jaunieši atzīst, ka arī turpmāk vēlas iesaistīties nevalstiskās organizācijas darbībā, tāpēc viņiem tiks piedāvātas dažādos laika periodos aktuālas iespējas.
- Pilnveidot vietnes www.facebook.com interešu grupas lapu „Latvijas romu jauniešu interešu grupa „SĀRE KHERENE” <https://www.facebook.com/groups/400346217233410>, aktualizējot un ievietojot jauniešiem aktuālāku saturu, jo tieši sociālie tīkli ir jauniešiem piemērots informācijas nodošanas kanāls.

* Ziņojumā izmantotas organizācijas „Radošā apvienība jauniešiem „TREPES”” fotogrāfijas

Nevalstiskās organizācijas

„Radošā apvienība jauniešiem „TREPES”” vadītāja

Ramona Liepiņa

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības
programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

Šis pasākums ir īstenots projekta „Latvijas romu platforma IV” ietvaros (līgums Nr.856468-NRP4-LV) ar Eiropas Savienības programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība 2014 – 2020” finansiālo atbalstu. Par pasākuma saturu atbild nevalstiskā organizācija “Radošā apvienība jauniešiem „TREPES”” Kultūras ministrija un tajā nav atspoguļots Eiropas Komisijas viedoklis.

Kultūras ministrija

Radošā apvienība jauniešiem

TREPES

**„SĀRE KHETENE”
Romu jauniešu praktiskās darbības**

**PROGRAMMA
2020.gada 14.-16.jūlijā**

Plānota norises vieta: Rīgā, viesu namā „Dubultmuiža” <http://dubultmuiža.lv/>

Dalībnieki: romu jaunieši (vismaz 10 no Latvijas, 5 no Lietuvas, 5 no Igaunijas; 15-25 gadus veci), 5 Latvijas jauniešu organizācijas pārstāvji un pašvaldības un valsts iestāžu pārstāvji (kopā 30 dalībnieki).

Darbības mērķis ir stiprināt romu jauniešu kapacitāti, veicināt jauniešu sadarbības un komunikāciju prasmju attīstību; izzināt savas intereses un talantus, apzināt savas stiprās puses organizatoriskās darbības procesos; informēt jauniešus par līdzdalības iespējām dažādās atbalsta programmās Latvijā un ES.

1.diena/14.jūlijā/ Iepazīšanās un saliedēšanās diena	
11:00-12:00	Dalībnieku sagaidīšana, tikšanās un reģistrācija (Turgeņeva iela 15, Rīgā) *var novietot automašīnas pagalmā
12:00-13:30	Dalībnieku un jaunatnes nevalstiskās organizācijas iepazīšanās, brančs
13:30-14:00	Došanās pie Brīvības pieminekļa
14:00-15:30	Tikšanās Latvijas Romu vēstures un mākslas muzejā un Romu kultūras centrā
15:30-16:00	Došanās uz sabiedrisko transportu * autobuss Nr.13 no pieturas “Merķeļa iela” līdz pieturai “Kleisti”
16:00-16:30	Ierašanās notikuma vietā, iekārtošanās
16:00-17:00	Vēlas pusdienas
17:00-18:00	Komandu darbs: programma, noteikumi, Slepnie draudziņi
18:00-19:00	Sadarbības spēles
19:00-19:30	Atklāšanas pasākums, īsas dalībvalstu uzrunas

Kopsavilkums

19:30-20:30	Vakariņas
20:30-22:00	Muzikāla sadarbības darbnīca un uzdevums Neformālās mācīšanās dienas Talantu šovam
22:00-23:30	Nakts pikniks ar dziesmām
23:30	Naktsmiers
2.diena/15.jūlijs, Neformālās mācīšanās diena	
8:30-	Celšanās
8:45-9:10	Rīta rosme, Zumba
9:15-9:50	Brokastis
9:50-10:00	Rīta aplis, pirmās dienas izvērtējums
10:00-11:30	Viesi no Latvijas Jaunatnes Starptautisko programmu aģentūras par Eiropas Savienības neformālajām jaunatnes programmām, ko jaunieši var izmantot savai pilnveidei
11:30-11:45	Kafijas pauze
11:45-13:00	Eiropas Solidaritātes korpusa Solidaritātes projekta „WE ARE ONE” jauniešu komandas prezentācija un kopīgas dejas mācīšanās
13:00-14:00	Pusdienas un brīvais laiks
14:00-16:00	Sadarbība komandās pēc dotām tēmām, Starptautiska jauniešu projekta kopradei, kopā ar jauniešiem no nevalstiskās organizācijas un Jaunatnes Starptautisko programmu aģentūras speciālistiem
16:00-16:15	Kafijas pauze
16:15-18:00	Starpkultūru sadarbības radošās darbnīcas: batika, draudzības aproces, koglezna
18:00-20:15	Vakariņas kopā ar viesiem un sagatavošanās Talantu šovam
20:20-22:00	Talantu šovs
22:00-23:00	Nakts sadziedāšanās un cienasts
23:30	Nakts miers
3.diena/16.jūlijs/ Iedvesmas un motivācijas diena	
8:30	Celšanās
8:45	Rīta rosme, karatē

Kopsavilkums

9:15-9:50	Brokastis
9:50-10:00	Rīta aplis un otrās dienas izvērtējums
10:00-11:30	Iedvesmas runas (TED talks)- trīs iedvesmotāji
11:30-11:45	Kafijas pauze
11:45-12:30	Iedvesmas runas (TED talks)- trīs iedvesmotāji
12:30-13:00	Slepenie draudziņi
13:00-14:00	Pusdienas un sakārtotu istabiņu nodošana
14:00-14:30	Komplimentu un izvērtējuma pusstunda
14:30-15:00	Apliecinājumu par dalību izsniegšana, noslēgums
15:00-15:30	Došanās mājup

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības
programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

Šis pasākums ir īstenots projekta „Latvijas romu platforma IV” ietvaros (līgums Nr.856468-NRP4-LV) ar Eiropas Savienības programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība 2014 – 2020” finansiālo atbalstu. Par pasākuma saturu atbild nevalstiskā organizācija “Radošā apvienība jauniešiem „TREPES”” Kultūras ministrija un tajā nav atspoguļots Eiropas Komisijas viedoklis.

Praktiskās darbnīcas romu jauniešiem „SĀRE KHETENE” 2020

PUBLICITĀTE

Pasākuma aktivitātes tika publicētas vietnes www.facebook.com lapā „Creative association for youth TREPES” un grupā „Latvijas romu jauniešu interešu grupa „SĀRE KHETENE””

Saites uz publikācijām:

Dalībnieki tiekas Turgeņeva ielā 15, biedrībā TREPES
<https://www.facebook.com/NVOTrepes/posts/3276063479117381>

Dalībnieki dodas pie Brīvības pieminekļa
<https://www.facebook.com/NVOTrepes/posts/3276089889114740>

Dalībnieki Romu Kultūras centrā
<https://www.facebook.com/NVOTrepes/posts/3276293052427757>

Dalībnieku iepazīšanās un kopīgu noteikumu izstrāde
<https://www.facebook.com/NVOTrepes/posts/3277257752331287>

Darbnīcu „SĀRE KHETENE 2020” atklāšana un karoga pacelšana
<https://www.facebook.com/NVOTrepes/posts/3277297632327299>

Karoga pacelšana – video
<https://www.facebook.com/watch/?v=3396449240373284>

Muzikālā darbnīca - video
<https://www.facebook.com/watch/?v=584467739124382>

Muzikālā darbnīca
<https://www.facebook.com/NVOTrepes/posts/3277347122322350>

Vakara sadziedāšanās pie grila (BBQ)
<https://www.facebook.com/NVOTrepes/posts/3277368728986856>

Rīta rosme (Tahira sporta nodarbība un Zumba) – video
<https://www.facebook.com/NVOTrepes/posts/3278291312227931>

JSPA nodarbība par jauniešu projektiem
<https://www.facebook.com/NVOTrepes/posts/3278713758852353>

Deju aktivitātes – rīta rosme un Indiešu deja
<https://www.facebook.com/NVOTrepes/posts/3278719542185108>

Eiropas solidaritātes korpusa Solidaritātes projekta „WE ARE ONE” jauniešu komandas prezentācija
<https://www.facebook.com/NVOTrepes/posts/3279221165468279>

Kopsavilkums

Jauniešu apmaiņas ideju ģenerēšana

<https://www.facebook.com/NVOTrepes/posts/3279241935466202>

Darbnīcu himna – sadziedāšanās video

<https://www.facebook.com/watch/?v=275967137018599>

Indiešu dejas meistarklase – video

<https://www.facebook.com/watch/?v=742670936533119>

Kreklu batikas darbnīca

<https://www.facebook.com/NVOTrepes/posts/3279298715460524>

Draudzības rokassprādžu darbnīca

<https://www.facebook.com/NVOTrepes/posts/3279306568793072>

Kopgleznas darbnīca

<https://www.facebook.com/NVOTrepes/posts/3279322678791461>

Kebabu gatavošanas darbnīca

<https://www.facebook.com/NVOTrepes/posts/3279754342081628>

Talantu šovs

<https://www.facebook.com/NVOTrepes/posts/3280070558716673>

Talantu šovs – Sanijas dejas video

<https://www.facebook.com/watch/?v=280748723000371>

SĀRE KHETENE – dažādi mirkļi

<https://www.facebook.com/NVOTrepes/posts/3280933865297009>

Iedvesmotājs Andrejs Oksis kopā ar dalībniekiem

<https://www.facebook.com/NVOTrepes/posts/3281899888533740>

Iedvesmotājs Andrejs Oksis – video

<https://www.facebook.com/NVOTrepes/posts/3281911471865915>

Iedvesmotājs Atis Ķeņģis ar dalībniekiem

<https://www.facebook.com/NVOTrepes/posts/3281931501863912>

Spēle „Slepenie draudziņi”

<https://www.facebook.com/NVOTrepes/posts/3282500121807050>

„SĀRE KHETENE” noslēgums

<https://www.facebook.com/NVOTrepes/posts/3282686578455071>